

Ketonförgiftning - högt blodsocker med ketoner

Ketoner bildas när insulin saknas

Insulinbrist kan uppstå i kroppen om du glömt ta insulin, tagit för lite insulin exempelvis under infektion med feber, eller vid avbrott i insulintillförseln från en insulinpump. Högt blodsocker kan efter några timmar leda till ökade urinmängder, törst, magont och trötthet. Om insulinbristen får fortsätta bildas mer och mer ketoner (syror).

För mycket ketoner kan göra dig jättesjuk

Ketonerna gör dig illamående. Du kan få ont i magen och kräkas, känna dig sjuk, trött och efterhand allt slöare. Det uppstår en ketonförgiftning (ketoacidosis, syraförgiftning) som allvarligt försvagar de flesta funktioner i kroppen. Till slut kan du bli medvetslös.

Ketonförgiftning kan bli livsfarligt

Det gäller att upptäcka ketoner och behandla insulinbrist i tid. En ketonförgiftning kan bli livsfarlig. *Kontakta sjukhus direkt om du mår dåligt eller kräks när ketoner och blodsocker är förhöjda!*

Mäta ketoner i blod

Det är bra att kunna mäta mängden ketoner i blod vid behov.

- Ketonvärden i blod på 0.6 mmol/L eller högre betyder insulinbrist
- Värden nära 3 mmol/L eller mer betyder hög risk för ketonförgiftning

Behandla förhöjda ketoner i blodet och högt blodsocker

Effekten av insulin försvagas av ketoner! Därför måste du ge mycket mer insulin än vanligt och fortsätta kolla ketoner tills de försvinner.

- Ge flera extra insulindoser på 0,1 E/kg (exempel: 4 E om du väger 40 kg) med 1-2 timmars mellanrum.
- Drick rikligt, gärna något med socker i för att få energi.
- Följ blodsocker och ketoner i blod med 1-2 timmars mellanrum tills ketonerna börjar försvinna.
- Om du har insulinpump är det säkrast att ge extradoserna med insulinpenna, med tanke på ev

avbrott i pumpens tillförsel.

- Om blodsocker och ketoner inte sjunker, eller om du inte vet hur du ska göra, kontakta genast sjukhuset eller åk in akut.
- *Att känna sig sjuk eller kräkas vid högt blodsocker kan bero på en livsfarlig ketonförgiftning - åk in akut för behandling!*

Råd vid olika mätvärden

KETONER MMOL/L	TOLKNING	ÅTGÄRD - VAD SKA JAG GÖRA?
Under 0,6	Ej förhöjt	
0,6-1,4	Lätt förhöjt	<ul style="list-style-type: none">• Ät/drick något med socker i• Blodsocker 10-20 mmol/L - ge insulin enligt 100-regeln
1,5 - 3,0	Måttligt förhöjt	<ul style="list-style-type: none">• Kontakta sjukhus• Ät/drick något med socker i• Ge insulin 0,1 E/kg kroppsvikt varje timme, så länge blodsocker är över 10 mmol/L och ketoner över 0,6 mmol/L
Över 3,0	Kraftigt förhöjt	<ul style="list-style-type: none">• <i>Kontakta sjukhus</i>• Ät/drick något med socker i• Ge insulin 0,1 E/kg kroppsvikt varje timme, så länge blodsocker är över 10 mmol/L och ketoner över 0,6 mmol/L• Överväg att åka akut till sjukhuset

FRÅN BARNDIABETESTEAMET I LINKÖPING, ENLIGT VETENSKAP OCH BEPRÖVAD ERFARENHET. SENAST UPPDATERAD 2018-05-02

Skrivet av: Sam Nordfeldt, barnläk, BUP, Akademiska Sjukhuset, Uppsala

Granskat senast av: Camilla Arnmark, sjuksköt, Barnklin, Vrinnevisjukhuset, Norrköping, Ann-Marie Sandström, sjuksköt, Barn- och ungdomssjukhuset US Linköping, Petter Sande, dietist, Barn- och ungdomscentrum, Norrlands Universitetssjukhus, Umeå

Senast uppdaterad onsdag, 02 Maj 2018

Skriv ut